

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Lucae Pinelli Societatis Jesu Theologi, De
Perfectione Religiosa, Et Obligatione, Qvam Qvisque
Religiosus ad eam consequendam habet. Libri Quatvor**

Pinelli, Luca

Mogvntiae, 1604

II. Religiosum non debere esse commodoru[m] corporis plus æquo
studiosum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46699](#)

Tu sis humilis, & si quando vilipendaris, non molestè feras: sic enim similis eris mihi, viues in religione quietus, & mercedem obtinebis in cælis. Noris autem, cupidum esse laudum, non esse viam ad alios iuuandos, sed seftatorem esse humilitatis, caritatis, aliarumque virtutum, ac in primis si ab omni ambitione & auaritia alienissimus sis, & bonum exemplum aliis præbeas.

Religiosum non debere esse commodorum corporis plus a quo studiosum.

C A P V T II.

FILI, blandiri amico, & commoditatem illi præbere benè faciendi, est admodum conueniens & laudabile. Sed blandiri inimico æternum tibi exitium molienti, & opportunitatem illi dare malè agendi, est admodum absurdum & detestabile. Non autem ignoras, è tribus capitalibus inimicis tuis vnum esse tuum corpus. Perspectum quoque habes carnem tuam, si non castigetur, sic reddi ferocem, vt perdere velit animam. Qua, quæso, lege præscribitur, vt religiosus ab blandiatur corpori, qui obligatus est illud freno coercere, & mortificare? Qua ratione commodis corporis studeat religiosus,

giosus, qui exploratum habet, quo plus illi blanditur, hoc magis insolescere? Apostolus meus castigando corpus suum, & durè tractando, reuocauit illud ad debitam seruitutem spiritus. *Qui ergò nimis multa illi commoda suppeditat, causam dat ut rebellet contra spiritum.*

DO M I N E, non fecisti nos corporis nostri Dominos, ut possimus illud occidere vel mutilare: imò imperasti nobis, ut incolmitatem eius, quo ad possumus, tueamur; poterimus ergò ea commoda procurare, quæ ad sanitatem conseruandam faciunt; eo que amplius, quod non animam solum, sed etiam corpus ad tuum diuinum cultum peragendum adhibeamus.

FI L I, ut religiosus per congruentia media suam sanitatem ad cultum meum perficiendum tueatur, vehementer mihi placet: sed hoc displicet, quod prætextu seruandæ sanitatis nimum indulgeatur corpori. Mihi non arridet religiosus, qui vult usurpare partes Medici, ipseque iudicare, quid utile vel noxium sit suæ sanitati. Hinc enim fit, ut quicquid palato eius arridet, illi sit salutare: & quicquid gustui non placet, sit noxium ad sanitatem. Nec minus me offendit, quod addit id facere se ad maius meum seruitiū.

Aa

Certè

Certè id non est seruire mihi, sed seruire suo gustui & sensualitati. Seruitum meum est, quando unusquisque carnem suam mortificat, quantum conuenit. O quot religiosi sanitatis tuendæ prætextu, servi fiunt suarum cupiditatum? sanitas melius conservatur parsimonia, & moderatione, quam procreatione rerum ad gustatum pertinens. Imò hac via lœditur sanitas, quia semper in rebus quæ voluptatem afferunt, fit excessus. Obligatio deindè religiosi propria est, corpori tantum indulgere, quantum opus est ad vitam, & non quæ ad titillandam carnem.

Si religiosus diligenter expenderet, vnde oriatur illa tanta solicitudo, quam de se, suoque corpore gerit, non esset tam anxius vel importunus in commodis corporis secundis. In quibusdam oritur ex superuacanea commiseratione erga seipso, quia optarent illud aliqua voluprate afficere. In aliis verò, ex magnifica existimatione quam de se habent, quia enim credunt magni referre reipub. si diu in viuis perseverent, toti sunt in tuenda corporis valetudine. Vtraq; autem, & commiseratio, & existimatio sunt amoris proprij filiæ. Quis vēdō fructus nasci potest ex tam perniciosa radice? Cogitant,

fons

fortè isti, sublatis ipsis interitaram meam Ecclesiam, vel suam religionem? Falluntur prorsus. Multæ aliæ columnæ collapsæ sunt, & nihilominus tam Ecclesia, quam religio statum suum retinent. Mihi incumbit utramque & conseruare, & bonis instruere operariis. Ego spondeo, religionem, sublatis huiusmodi hominibus, non solum non peccatum ituram, sed etiam incrementū sumpturam: quia ferè ij, qui minus laborarunt in religione, eandemque diuexarunt, sunt illi, qui nimium commodis corporis dediti fuere. Atque hi sunt, qui prauo suo exemplo religiones labefactant.

QVANDO tu religioni nomen dedisti, nonnè id fecisti animo multa patiendi pro animæ tuæ salute, meique amore? nonnè constitueristi pauperem vitam agere, omniaque incomoda, quæ pauperibus eueniunt, tolerare? Cur ergò nunc, cum maiori luce deberes esse illustratus, ardentioreq; caritate inflamatus, illas primas cogitationes operibus ipsis nō præstas? O impostura ingēs. Religio ad maceradū corp⁹, & ad animā spiritualib⁹ opibus locupletandā instituta est, & tu in ea commodis corporis, neglecta animæ salute, existimas opā dandā? dic age, in seculo commodis corporalib⁹ abūdabas, nec ne?

Aa 2

Si

Si non , cur in religione , quām incommodorum sustinendorum pro Christi nomine causa es ingressus, ea requires? Si verò abundabas , iisque te amore mei vltro spoliasti , ut plus mihi placeres , cur nunc in religione ea iam deserta repetis cum mea offensione , & prauo aliorum exemplo ? Præterea , si amore mei commoditatibus corporis renunciasti , nunc cum illas repetis , clarè ostendis te ab amore mei discedere ? Quanti autem à me faciendus est , amor tam caducus & inconstans ? Quod si fortè putas te saluo amore mei posse simul inhiare commodis temporalibus contra meam voluntatem , vehementer deciperis , quia verè amare non potest , qui non se amati voluntati conformat.

F I L I , aues intelligere , quemadmodum me meumque corpus tractarim , percurre vitam meam à primo ortu vsq; ad mortem , & facilè deprehendes , quām mihi exigua suppeditarint commoda . Nam simulque in lucem editus fui , stabulum mihi fuit cubile , lectus præsepe . Paulò post verò ob Herodis persecutionem coactus sum fugere in Ægyptum . Et perpende tu , quæ commoda se mihi obtulerint tum in itinere illo , tum in solo externo & barbaro , cum matrem habuerim inopem , quæ etiam in nocturnis te- nebris ,

nebris, quamprimum certior reddit a est, in
viam se dare debuit. Reuersus deinde ex Ae-
gypto reliquam vitam in paupertate trans-
egi. Anno trigesimo ætatis recepi me in de-
sertum, ubi fame, siti, vigiliis, & quadragin-
ta dierum noctiumque iejunio, ac humi cu-
batione corpus meum affixi. Deserto eges-
sus pedes oppida & castella regni cælestis
annunciandi causa percurri, & ex eleemosy-
nis aliorum perpetuo vixi. Passionis tempo-
re non solùm nulla mihi fuere commoda,
sed vna afflictio aliam exceptit. Deniq; mo-
rienti crux fuit lectus, & corona spinea pul-
uinus. Iudica nunc religiose, an conueniat
te seruum meum qui professionem me imi-
tati fecisti, molliter tractare corpus tuum,
postquam ego Dominus tuus meum tracta-
ui tam asperè? Et quamuis meum corpus
semper fuerit animè subiectū, & rationi ob-
sequentissimum, tamen nunquam illud vl-
lis lautitiis excepti, nullis commodis vel re-
creationibus oblectaui. Quomodo ergò tu
corpori tuo, quod toties spiritui & rationi
temerè insultauit, omnis generis illecebras
indulgebis? Ego Dominus maiestatis sem-
per contentus fui tenui victu & vestitu, &
tu in religione non contentus communis
bus affectabis superflua? Hoc non est esse,

A a 3

vel

vel vitam agere religiosi, sed potius habitu
religionis vitam secularem obtegere.

NIMIA rerum temporalium solicitude,
spina est nimium pungens, & grandi dam-
no religiosum afficiens In primis enim facit
eum procuratorem, immo mancipium sui
corporis Quis verò non videt indignum es-
se, ut religiosus ex corporis castigatore, fiat
eiusdem procurator, & verberum loco, illi
lautitias omnes subministret? Deinde tam
animo distractū detinet, ut nullam ē rebus
spiritualibus capiat voluptatem. Et quid hoc
est aliud, quam facere illum animalem, qui
non gustet, vel sapiat quæ Dei sunt? Adhac
reddit eum asperum in socios quibuscum
viuit, quia in omnibus semper vult quod
præstantius sibique commodiūs est, postha-
bitis aliorum commoditatibus. immo pri-
uata sua comoda anteponit communibus,
nihil pensi habens quid damni in religio-
nem redundet, modo ipse voto suo potia-
tur. Quid autem hoc est, nisi religiosum ex-
uere caritate & discretione? Neque hic si-
nem facit importuna corporis cura, sed
supra hæc religiosum reddit querulum, o-
ciosum, murmuratorem, & peruersi exem-
pli. Vult omnes commiseratione sui moue-
ri, omnes benevolentiam sibi ostendere, &
idcirco

idcirco minimam quamque inualetudinem corporis attribuit laboribus in religione exantlatis. At quomodo in talibus potest esse vel spiritus, vel religiosa disciplina? O infelices subditos, nec minus infelices superiores, qui hæc in religione, cuius ipsi sunt pastores permittunt, cum hoc non sit aliud quam peste quadam illam inficere, & iuuenibus demonstrare viam ad eā prorsus labefactandam.

Non satis esse religioso corpus refrenare, nisi & anima coerceatur.

CAPUT III.

FILI, quod religiosus ita cohibeat corpus suum, eiusque sensus, ut non insolecant, vel insurgant aduersus animam, bonum & salutare est, sed non consistit in eo religiosa perfectio, sed potius in internis animi virtutibus, ex quibus proficitur reformatio passionum & sensuum. Nec corpus ab anima dirigi potest, nisi prius anima ipsa cum suis facultatibus fuerit ad rectam normam reuocata. Regula inflexa non valet ad alias res dirigendas. Tunc verò anima est ad rectam

Aa 4

nor-